

ข่าวแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

Criminal Case Division For Persons Holding Political Positions

โดยงานประชาสัมพันธ์ แผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ฉบับที่ ๗ วันพฤหัสบดีที่ ๕ กันยายน ๒๕๖๗

วันนี้ เวลา ๑๐ นาฬิกา ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง อ่านคำพิพากษาคดีหมายเลขดำที่ อม.๑๘/๒๕๖๕ หมายเลขแดงที่ อม.๓๑/๒๕๖๗ ระหว่าง อัยการสูงสุด โจทก์ นางสมหญิง บัวบุตร ที่ ๑ นายชินภัทร ภูมิรัตน ที่ ๒ นายอดุลย์ กองทอง ที่ ๓ ห้างหุ้นส่วนจำกัด จี โอ โอ ดี ที่ ๔ นายอนุชา หรือนนทชิต วงศ์มณีรัตน์ ที่ ๕ บริษัท วี เอ็น เทคโนโลยี จำกัด ที่ ๖ นางสาวพรเทัญ ภิรมย์กิจ ที่ ๗ บริษัทวายออี จำกัด ที่ ๘ นายยิ พลิชยา ที่ ๙ บริษัทสปอร์ต แอนด์ เกม จำกัด ที่ ๑๐ นางสาวเบญจพันธ์ บุญบงการ ที่ ๑๑ นายพิพัฒน์ กาลพัฒน์ ที่ ๑๒ จำเลย

คดีนี้ เมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๕ โจทก์ยื่นฟ้องว่า จำเลยที่ ๑ ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดอำนาจเจริญ เขตเลือกตั้งที่ ๑ จำเลยที่ ๒ ดำรงตำแหน่งเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำเลยที่ ๓ ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา (สพป.) อำนาจเจริญ จำเลยที่ ๑๒ ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนโนนม่วงโนนจิก จังหวัดอุบลราชธานี เมื่อเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๔ ถึงเดือนมกราคม ๒๕๕๖ จำเลยที่ ๑ ร่วมกับจำเลยที่ ๒ เข้าไปพิจารณาคำขอเพิ่มเติมงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) จำเลยที่ ๑ กำหนดรายชื่อโรงเรียน จัดทำบัญชีคุมยอดรายการแปรรูป พ.ศ. ๒๕๕๕ (ใบโควตา) เชิญผู้อำนวยการโรงเรียนให้เข้าร่วมฟังจำเลยที่ ๑๒ ชี้แจงและแจกแผ่นซีดีและตัวอย่างเอกสารการจัดทำโครงการ จำเลยที่ ๓ ยอมรับการจัดสรรงบประมาณ โดยไม่หักหักงที่มาจากงบประมาณ ไม่วิเคราะห์ความขาดแคลน ความจำเป็นเร่งด่วนของโรงเรียน ๑๒ แห่ง จากนั้นจำเลยที่ ๔ ที่ ๖ ที่ ๘ โดยจำเลยที่ ๕ ที่ ๗ และที่ ๙ ในฐานะหุ้นส่วนผู้จัดการและกรรมการผู้จัดการ ยื่นขอประกวดราคาหมุนเวียนเป็นคู่เปรียบเทียบราคากัน อันเป็นการขัดขวางการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม โดยจำเลยที่ ๔ ที่ ๖ และที่ ๘ ได้ร่วมกันใช้หรืออ้างเอกสารหนังสือจากบริษัทผู้ผลิตหรือผู้จำหน่ายฉบับเดียวกัน จำเลยที่ ๙ และที่ ๑๐ โดยจำเลยที่ ๑๑ แต่งตั้งจำเลยที่ ๔ ที่ ๖ และที่ ๘ เป็นตัวแทนจำหน่ายสินค้าของบริษัทในครั้งเดียวกัน จำเลยที่ ๙ และที่ ๑๑ มีความสัมพันธ์อันถือได้ว่าเป็นผู้ประกอบการรายเดียวกัน จำเลยที่ ๔ ได้เข้าเป็นคู่สัญญากับโรงเรียน ๖ แห่ง และจำเลยที่ ๖ ได้เข้าเป็นคู่สัญญากับโรงเรียน ๓ แห่ง เมื่อก่อสร้างแล้วเสร็จปรากฏว่าแผ่นยางสังเคราะห์บวมโก่งงอ ไม่สามารถต้านแรงลมได้ เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ จำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๑๑ จึงเป็นผู้มีส่วนร่วมในการกระทำความผิดกับจำเลยที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๓ และที่ ๑๒ ในการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบและทุจริต เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่หน่วยงานของรัฐ กระทำการทุจริตในกระบวนการจัดสรรงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ (งบแปรรูป) และกระทำการทุจริตในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง โดยมีลักษณะมุ่งหมายมิให้มีการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม เพื่อให้ประโยชน์แก่ผู้ใดผู้หนึ่งเป็นผู้มีสิทธิเข้าทำสัญญากับหน่วยงานของรัฐ ขอให้ลงโทษจำเลยทั้งสิบสอง ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑, ๑๕๑, ๑๕๗ พระราชบัญญัติประกอบ

รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๙๒ พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔, ๗, ๑๐, ๑๑, ๑๒, ๑๓ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๖ และขอให้นับโทษต่อตามฟ้อง

จำเลยทั้งสองให้การปฏิเสธ แต่จำเลยที่ ๒ ที่ ๕ ที่ ๙ ที่ ๑๑ และที่ ๑๒ รับว่าเป็นจำเลยในคดีที่โจทก์ขอให้นับโทษต่อ

ศาลนัดไต่สวน ๒๓ นัด เริ่มไต่สวนนัดแรกวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๖

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัยปัญหาแรกว่า โจทก์มีอำนาจฟ้องหรือไม่ เห็นว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. ขอบที่จะดำเนินการไต่สวนคดีนี้ได้ภายในอายุความ ตามมาตรา ๔๘ วรรคท้าย และโจทก์ย่อมมีอำนาจฟ้องคดีนี้ได้ภายในอายุความ ตามมาตรา ๗๗ วรรคท้าย โจทก์จึงมีอำนาจฟ้อง

ปัญหาต่อไปว่า จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ กระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑, ๑๕๗ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ โดยมีจำเลยที่ ๑ และจำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๑๒ ร่วมกระทำความผิดหรือเป็นผู้สนับสนุนการกระทำความผิดหรือไม่ เห็นว่า จำเลยที่ ๒ มีบันทึกข้อความขอเพิ่มงบประมาณจากคำขอเดิมที่ถูกปรับลด ซึ่งไม่ปรากฏคำขอเพื่อก่อสร้างสนามฟุตบอล ต่อมาคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบ อันเป็นขั้นตอนปกติ ส่วนขั้นตอนการพิจารณาจัดสรรงบประมาณของ สพฐ. มีการจัดทำใบโควตา และมีการจัดสรรงบประมาณตามบัญชีรายชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือพรรคการเมืองจริง หากไม่มีเงื่อนไขดังกล่าว ย่อมต้องจัดสรรงบประมาณตามคำขอเดิมที่ได้วิเคราะห์ความขาดแคลนเป็นอย่างดีแล้ว ไม่มีเหตุที่จะจัดสรรนอกเหนือไปจากคำขอเดิม จำเลยที่ ๒ แจ้งจัดสรรงบประมาณให้แก่เฉพาะโรงเรียนตามรายชื่อที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแจ้งมาเท่านั้น ทั้งที่โรงเรียนทั้ง ๑๒ แห่งไม่เคยของบประมาณก่อสร้างสนามฟุตบอลมาตั้งแต่แรก พฤติการณ์จึงบ่งชี้ให้เห็นอย่างชัดแจ้งว่า จำเลยที่ ๒ ใช้อำนาจจัดสรรงบประมาณไปตามใบโควตา อันเป็นการปฏิบัติตามเงื่อนไขในชั้นกรรมาธิการที่กำหนดให้ต้องใช้ข้อมูลประกอบการจัดสรรงบประมาณจากสภาผู้แทนราษฎรโดยการประสานงานจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จึงฟังได้ว่า จำเลยที่ ๒ ได้กระทำด้วยประการใด ๆ ที่มีผลให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือกรรมาธิการมีส่วนไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในการใช้งบประมาณรายจ่ายก่อสร้างสนามฟุตบอล อันเป็นการใช้อำนาจในตำแหน่งแสวงหาผลประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายแก่ผู้อื่นจากงบประมาณนั้น ย่อมเป็นการกระทำโดยทุจริตและเป็นการดำเนินการไปโดยฝ่าฝืนกฎหมาย อันเป็นการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ สพฐ. และราชการ

ส่วนจำเลยที่ ๑ เมื่อจำเลยที่ ๒ เสนอคำขอของงบประมาณเพิ่มเติมตามคำขอเดิมทั้งหมด จึงฟังไม่ได้ว่าเป็นการเสนอตามความประสงค์ของจำเลยที่ ๑ ที่จำเลยที่ ๑ มีส่วนร่วมพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ เป็นเพียงการพิจารณาในฐานะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ส่วนขั้นตอนการพิจารณาจัดสรรงบประมาณของ สพฐ. นั้น บัญชีรายละเอียดขอสนับสนุนงบประมาณมีรายชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเพียงบางราย แสดงให้เห็นว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้ใดที่ไม่ประสงค์จะเกี่ยวข้องกับการจัดสรรงบประมาณก็จะไม่มีรายชื่อในบัญชีดังกล่าว แม้จำเลยที่ ๑ เพิ่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสมัยแรกได้เพียง ๓ เดือนเศษ ก็ไม่มีเหตุผลที่บุคคลอื่นจะอ้างชื่อจำเลยที่ ๑ ขึ้นมา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง โรงเรียนทั้ง ๑๕ แห่ง ล้วนแต่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่เลือกตั้งของจำเลยที่ ๑ ทั้งสิ้น การที่มีรายชื่อจำเลยที่ ๑ ปรากฏในบัญชีดังกล่าว จึงเป็นข้อพิรุธให้เห็นว่าจำเลยที่ ๑ เข้าไปเกี่ยวข้องในขั้นตอนการจัดสรรงบประมาณด้วย ทั้งผู้ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องย่อมไม่ทราบข้อมูลเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณก่อสร้างสนามฟุตบอลรวมถึงรายชื่อโรงเรียน แต่จำเลยที่ ๑ กลับยืนยันว่า

เป็นงบประมาณเพื่อก่อสร้างสนามฟุตบอล จึงฟังได้ว่าจำเลยที่ ๑ มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดทำบัญชีรายละเอียดของสนับสนุนงบประมาณเพื่อให้มีการดำเนินการตามใบโควตา ซึ่งมีผลโดยตรงต่อการพิจารณาจัดสรรงบประมาณ (งบประมณัติ) ของ สพฐ. อันเป็นการเข้าไปมีส่วนร่วมในการใช้เงินงบประมาณโดยมิชอบ แต่เมื่อจำเลยที่ ๑ ไม่มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาจัดสรรงบประมาณของ สพฐ. จำเลยที่ ๑ จึงมีความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุนการกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ และเป็นผู้สนับสนุนการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ แต่ความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุนการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ นั้นขาดอายุความแล้ว

ส่วนจำเลยที่ ๓ เพิ่งมาดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ สพป.อำนาจเจริญ ภายหลังจากโรงเรียนยื่นคำของบประมาณกรณีปกติแล้ว จำเลยที่ ๓ จึงไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับขั้นตอนการเสนอของงบประมาณปกติมาแต่แรก ส่วนในขั้นการพิจารณาของงบประมาณประมณัติของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นการพิจารณาจัดสรรงบประมาณในลักษณะเริ่มต้นจากบนลงล่าง การที่จำเลยที่ ๓ มิได้หักทวงจำเลยที่ ๒ ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาจึงไม่ใช่เรื่องผิดปกติ อันจะส่อพิรุธว่าเป็นการทุจริต ส่วนการพิจารณาอนุมัติจัดสรรงบประมาณ (งบประมณัติ) ก็เป็นเรื่องที่จำเลยที่ ๓ พิจารณาอนุมัติให้เป็นไปตามที่จำเลยที่ ๒ แจ้งจัดสรรงบประมาณพร้อมรายชื่อโรงเรียน จึงฟังไม่ได้ว่า จำเลยที่ ๓ ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ สพฐ. และราชการ หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต

ส่วนจำเลยที่ ๑๒ ไม่ปรากฏว่ามีความสัมพันธ์ใกล้ชิดเป็นพิเศษกับผู้ผู้อำนวยการโรงเรียนตามฟ้องคนใด อีกทั้งจำเลยที่ ๑๒ ก็รับราชการอยู่ที่จังหวัดอุบลราชธานีคนละเขตพื้นที่กัน กรณีจึงไม่มีเหตุต้องให้จำเลยที่ ๑๒ ช่วยดำเนินการในขั้นตอนการจัดสรรงบประมาณ นอกจากนี้ในวันที่จำเลยที่ ๑๒ ขึ้นแจ้งที่ร้านต้นอัลลาเบตนั้น มีการแจกซองเอกสารสีน้ำตาลซึ่งระบุชื่อโรงเรียนไว้อยู่แล้วตั้งแต่วันที่จำเลยที่ ๑๒ จะเข้ามาเกี่ยวข้อง จึงฟังไม่ได้ว่าจำเลยที่ ๑๒ มีส่วนร่วมหรือกระทำการใดอันเป็นการช่วยเหลือผู้กระทำความผิดก่อนหรือขณะที่มีการกระทำความผิดในส่วนนี้

ส่วนจำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๑๑ นั้น ไม่ปรากฏว่ามีส่วนเกี่ยวข้องกับขั้นตอนการจัดสรรงบประมาณ (งบประมณัติ) เพื่อก่อสร้างสนามฟุตบอล ไม่ปรากฏว่าจำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๑๑ เคยรู้จักหรือติดต่อกับจำเลยที่ ๒ ในเรื่องการก่อสร้างสนามฟุตบอล อันจะทำให้เห็นว่าเป็นการแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับจำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๑๑ จึงฟังไม่ได้ว่าจำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๑๑ กระทำด้วยประการใด ๆ อันเป็นการช่วยเหลือ หรือให้ความสะดวกก่อนหรือขณะจำเลยที่ ๒ กระทำความผิด

ปัญหาต่อไปว่า จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๑๒ กระทำความผิดตาม พ.ร.บ. ว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาหรือไม่ เห็นว่า ไม่มีพยานหลักฐานที่แสดงให้เห็นว่าจำเลยที่ ๑ เข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้างของโรงเรียนในสังกัด สพป.อำนาจเจริญ จึงฟังไม่ได้ว่า จำเลยที่ ๑ กระทำความผิดในส่วนนี้

ส่วนจำเลยที่ ๒ มีหนังสือแจ้งกรอบวงเงินที่จะจัดสรรเท่านั้น ไม่ปรากฏว่าจำเลยที่ ๒ ไปพบหรือติดต่อกับผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัด สพป.อำนาจเจริญตลอดจนผู้เสนอราคารายใด รวมทั้งไม่ปรากฏว่าจำเลยที่ ๒ เข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องใด ๆ ในขั้นตอนการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างของโรงเรียน ทั้งไม่มีพยานรู้เห็นจำเลยที่ ๒ มีส่วนร่วมในการจัดทำแผ่นซีดีด้วย จึงรับฟังไม่ได้ว่า จำเลยที่ ๒ กระทำความผิดในส่วนนี้

ส่วนจำเลยที่ ๓ มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดราคากลางตามคำสั่งที่ ๒๐๐/๒๕๕๕ สืบเนื่องมาจาก สพฐ. ไม่มีแบบมาตรฐานสนามฟุตบอลและผู้ผู้อำนวยการโรงเรียนได้มาหารือกับจำเลยที่ ๓ แสดงให้เห็นว่าจำเลยที่ ๓ มิได้เป็นผู้ริเริ่มให้แต่งตั้งคณะกรรมการดังกล่าวขึ้นมาเองตั้งแต่แรก การใช้ข้อมูลจากแผ่นซีดีมิได้เกิดจากการบังคับหรือสั่งการของจำเลยที่ ๓ หากแต่เป็นขั้นตอนการปฏิบัติงานภายในของแต่ละโรงเรียนเอง

ทั้งไม่ปรากฏว่าจำเลยที่ ๓ มีความเกี่ยวพันเป็นพิเศษกับผู้เสนอราคาจนอาจเป็นมูลเหตุนำไปสู่การขึ้นนำหรือสั่งการเพื่อให้ประโยชน์แก่ผู้เสนอราคา อีกทั้งขณะนั้นยังไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่า การกำหนดเงื่อนไขรายชื้อหนังสือจะเป็นช่องทางกีดกันบุคคลอื่นมิให้เข้ามาร่วมแข่งขันเสนอราคาอย่างเป็นธรรมได้ ลำพังรายชื้อหนังสือดังกล่าวยังไม่พอบ่งชี้ว่าเป็นหนังสือที่ไม่สามารถหาได้ทั่วไปในท้องตลาดหรือเจ้าของสิทธิในหนังสือจะเข้ามาเสนอราคาด้วยการกระทำของคณะกรรมการกำหนดราคากลางจึงอาจเป็นเพียงการกระทำตามแบบอย่างที่โรงเรียนอื่นบนพื้นฐานของข้อมูลและข้อเท็จจริงเท่าที่มีอยู่ในขณะนั้น ซึ่งหากจำเลยที่ ๓ รู้ถึงความผิดปกติของการกำหนดเงื่อนไขดังกล่าวก็ไม่น่าเชื่อว่าจำเลยที่ ๓ จะแต่งตั้งตนเองเป็นประธานคณะกรรมการกำหนดราคากลางทั้ง ๒ ชุด ซึ่งทำให้ต้องเสี่ยงต่อการตรวจสอบกล่าวหาในภายหลัง จึงฟังไม่ได้ว่า จำเลยที่ ๓ กระทำความผิดตาม พ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาฯ ม.๑๐, ๑๑, ๑๒ ตามฟ้อง

เมื่อข้อเท็จจริงฟังไม่ได้ว่า จำเลยที่ ๑ และที่ ๓ เป็นตัวการในการกระทำความผิดตาม พ.ร.บ. ว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาฯ ม.๑๐, ๑๑, ๑๒, ๑๓ จำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๑๒ ไม่มีความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุนจำเลยที่ ๑ และจำเลยที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๔ ถึงที่ ๑๒ ไม่มีความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุนจำเลยที่ ๓ ตามที่โจทก์ฟ้อง

สำหรับจำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๑๑ เห็นว่า เอกสารแนบท้ายประกาศประกวดราคาจ้างกำหนดคุณลักษณะเฉพาะให้รวมถึงหนังสือซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับการมีหรือใช้สนามฟุตบอล อันเป็นการเอื้อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๔ ที่ ๖ และที่ ๘ อย่างเจาะจง มีผลเป็นการกีดกันผู้เสนอราคารายอื่นไม่ให้เข้าเสนอราคาอย่างเป็นธรรม เนื่องจากอาจไม่สามารถจัดหาหนังสือเหล่านี้มาได้ โดยมีการแต่งตั้งจำเลยที่ ๔ ที่ ๖ และที่ ๘ เป็นตัวแทนจำหน่ายหนังสือดังกล่าวในช่วงเวลาที่ใกล้กับการแจ้งจัดสรรงบประมาณของ สพฐ. ส่อให้เห็นว่ามีใช่เป็นการประกอบการค้าอย่างปกติ อีกทั้งจำเลยที่ ๔ ที่ ๖ และที่ ๘ ต่างก็ใช้เอกสารหนังสือรับรองจากจำเลยที่ ๑๐ และเป็นเอกสารฉบับเดียวกัน โดยเอกสารดังกล่าวไม่มีข้อความย่อหน้าสุดท้ายเหมือนกัน ซ้ำชัดว่าจำเลยที่ ๔ ที่ ๖ และที่ ๘ ร่วมกันจัดเตรียมเอกสารที่ใช้ในการยื่นประกวดราคาด้วยกัน และมีการยื่นเอกสารประกวดราคาของจำเลยที่ ๔ ที่ ๖ และที่ ๘ รวมทั้งหนังสือมอบอำนาจโดยจำเลยที่ ๕ เป็นผู้ว่าจ้างบุคคลกลุ่มเดียวกัน แสดงให้เห็นชัดเจนว่าจำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๙ คบคิดร่วมกันในการเสนอราคามาตั้งแต่ต้น ส่วนจำเลยที่ ๑๐ และที่ ๑๑ นั้น แม้จะไม่ได้ยื่นของประกวดราคาและเข้าร่วมในการเสนอราคา (เคาะราคา) ด้วย แต่จำเลยที่ ๑๐ และที่ ๑๑ เข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเสนอราคาของจำเลยที่ ๔ ที่ ๖ และที่ ๘ ด้วย เริ่มตั้งแต่การแต่งตั้งตัวแทนจำหน่ายหนังสือที่ต้องใช้ในการประกวดราคา แต่งตั้งตัวแทนจำหน่ายแผ่นยางสังเคราะห์อันเป็นวัสดุสำคัญในการก่อสร้างสนามกีฬา การช่วยเหลือจัดหาหลักประกันในการยื่นของประกวดราคา หลักประกันการปฏิบัติตามสัญญา และหลักประกันผลงาน ทั้งยังได้จัดเตรียมหนังสือรับรองแผ่นยางสังเคราะห์ตลอดจนช่วยเหลือทางการเงินโดยท่ตรงออกเงินค่าปูพื้นคอนกรีต กับรับโอนสิทธิรับเงินค่าจ้างก่อสร้างบางโรงเรียนซึ่งเกินเลยไปกว่าการช่วยเหลือตัวแทนจำหน่ายเพื่อส่งเสริมการขายสินค้าตามปกติ ประกอบกับจำเลยที่ ๑๑ ก็อยู่กินฉันสามีภริยากับจำเลยที่ ๙ และพักอาศัยอยู่บ้านเดียวกันอีกด้วย พฤติการณ์บ่งชี้ว่าเป็นการแบ่งหน้าที่กันทำ

ส่วนจำเลยที่ ๗ ทราบถึงการเข้ามาเป็นกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนจำเลยที่ ๖ แต่แรกแล้ว ข้ออ้างที่ว่าไม่ได้อ่านเอกสารนั้น ไม่น่าหนักให้รับฟัง

สำหรับจำเลยที่ ๑๒ ได้เข้าไปมีส่วนสำคัญในการชี้แจงแนวทางการจัดซื้อจัดจ้าง มีการแจกของเอกสารระบุชื่อโรงเรียนและแผ่นซีดีที่มีข้อมูลการจัดทำเอกสารการจัดซื้อจัดจ้าง อันบ่งชี้ว่ามีการวางแผนเตรียมการล่วงหน้าจนนำไปสู่การกำหนดร่างขอบเขตของงานหรือรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะให้มีรายการหนังสือเป็นเงื่อนไขในการประกวดราคา เป็นช่องทางอย่างหนึ่งที่ทำให้มีการกีดกันมิให้บุคคลอื่นเข้ามาร่วมแข่งขันเสนอราคาได้อย่างเท่าเทียมกัน จำเลยที่ ๑๒ มุ่งประสงค์ที่จะให้ผู้อำนวยการโรงเรียนเชื่อถือข้อมูลในแผ่นซีดี ซึ่งคณะกรรมการต่าง ๆ ของโรงเรียนก็ได้ใช้ข้อมูลซึ่งตรงกับในแผ่นซีดี ยิ่งไปกว่านั้น ภายหลังจากทราบว่า หจก. ต. ชนะการประกวดราคา

จำเลยที่ ๑๒ โทรศัพท์ไปหาผู้อำนวยการโรงเรียนในลักษณะแสดงความไม่พอใจ นับว่าผิดปกติวิสัยของ ผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องกับการร่วมกันเสนอราคาเป็นอย่างยิ่ง จึงแสดงให้เห็นว่าจำเลยที่ ๑๒ มีส่วนพยายามกีดกัน ผู้ประกอบการอื่นมิให้สามารถแข่งขันราคากับกลุ่มของจำเลยที่ ๔ และที่ ๖ ได้อย่างเป็นธรรม การกระทำของ จำเลยที่ ๑๒ เป็นการกระทำโดยวิธีการอื่นใดเป็นเหตุให้ผู้อื่นไม่มีโอกาสเข้าทำการเสนอราคาอย่างเป็นธรรม ตาม พ.ร.บ. ว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคา มาตรา ๗ แล้ว

พิพากษาว่า จำเลยที่ ๑ มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบประมวล กฎหมายอาญา มาตรา ๘๖ จำเลยที่ ๒ มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) พระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ จำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๑๑ มีความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓ จำเลยที่ ๑๒ มีความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการ เสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๗ ลงโทษจำเลยที่ ๑ จำคุก ๓ ปี ๔ เดือน และปรับ ๑๐๐,๐๐๐ บาท จำเลยที่ ๒ กระทำความผิดกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามประมวล กฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุด ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ จำคุก ๕ ปี และปรับ ๑๕๐,๐๐๐ บาท จำคุกจำเลยที่ ๕ ที่ ๗ ที่ ๙ และที่ ๑๑ คนละ ๒ ปี และปรับจำเลยที่ ๔ ที่ ๖ ที่ ๘ และที่ ๑๐ เป็นเงินคนละ ๒๒,๔๖๗,๕๐๐ บาท ทางนำสืบของจำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๑๑ เป็นประโยชน์ แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้คนละหนึ่งในสามตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ คงจำคุก จำเลยที่ ๕ ที่ ๗ ที่ ๙ และที่ ๑๑ คนละ ๑ ปี ๔ เดือน และปรับจำเลยที่ ๔ ที่ ๖ ที่ ๘ และที่ ๑๐ คนละ ๑๔,๙๗๘,๓๓๓.๓๓ บาท จำคุกจำเลยที่ ๑๒ มีกำหนด ๒ ปี องค์กรของผู้พิพากษามีมติเสียงข้างมากเห็นว่า พิเคราะห์พฤติการณ์แห่งคดีแล้ว ขณะเกิดเหตุจำเลยที่ ๑ เพิ่งได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสมัยแรกได้ เพียง ๓ เดือนเศษ และไม่ปรากฏว่าจำเลยที่ ๑ ได้รับประโยชน์ในลักษณะที่เป็นทรัพย์สินอย่างใด หลังเกิดเหตุจำเลยที่ ๑ นำคณะครูไปยังสำนักตรวจสอบพิเศษภาค ๕ เพื่อแจ้งปัญหาการก่อสร้าง สนามฟุตบอลไม่ได้มาตรฐาน ซึ่งเป็นเหตุหนึ่งที่ทำให้มีการบอกเลิกสัญญาในบางโรงเรียน เป็นการระงับยับยั้งมิให้ เกิดความเสียหาย ส่วนจำเลยที่ ๒ ไม่ปรากฏว่าได้รับประโยชน์ในลักษณะที่เป็นทรัพย์สิน คงกระทำความผิดไป ตามเงื่อนไขในชั้นกรณมาธิการว่าจะต้องใช้ข้อมูลรายละเอียดประกอบการจัดสรรงบประมาณจาก สภาผู้แทนราษฎรโดยการประสานงานจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งจำเลยที่ ๒ มุ่งหวังจะให้มีการจัดสรร งบประมาณรายจ่าย (งบประณัติ) เพิ่มเติมให้แก่หน่วยงานในสังกัดของตนเท่านั้น ต่อมาได้มีการสร้างสนามฟุตบอล เพื่อประโยชน์ของโรงเรียนจริง โดยจำเลยที่ ๒ ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องในขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้าง ประกอบกับจำเลยที่ ๒ อายุ ๗๑ ปีเศษ ปฏิบัติหน้าที่ราชการมาเป็นเวลานาน นับว่ามีคุณงามความดีมาก่อน ส่วนจำเลยที่ ๗ เป็นเพียงแม่บ้าน และพี่เลี้ยงเด็ก พฤติการณ์แห่งคดีเชื่อได้ว่า จำเลยที่ ๗ เข้าร่วมกระทำความผิดเนื่องจากอยู่ภายใต้ความครอบงำ ของนายจ้าง ทั้งไม่ปรากฏว่าจำเลยที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๗ ได้รับโทษจำคุกมาก่อน จึงให้การลงโทษจำคุกไว้มีกำหนด คนละ ๓ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ หากจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวล กฎหมายอาญา มาตรา ๒๙, ๓๐ ส่วนจำเลยที่ ๔ ที่ ๖ ที่ ๘ และที่ ๑๐ หากไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวล กฎหมายอาญา มาตรา ๒๙ นับโทษจำเลยที่ ๕ ต่อจากโทษจำคุกของจำเลยที่ ๓ ในคดีหมายเลขแดงที่ อท.๙๙/๒๕๖๖ และโทษจำคุกของจำเลยที่ ๒ ในคดีหมายเลขแดงที่ อท.๑๕๙/๒๕๖๖ ของศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ

ภาค ๔ นับโทษจำเลยที่ ๙ ต่อจากโทษจำคุกของจำเลยที่ ๓ ในคดีหมายเลขแดงที่ อท.๑๐๐/๒๕๖๖ และโทษจำคุกของจำเลยที่ ๒ ในคดีหมายเลขแดงที่ อท.๑๖๐/๒๕๖๖ ของศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค ๔ นับโทษจำเลยที่ ๑๑ ต่อจากโทษจำคุกของจำเลยที่ ๔ ในคดีหมายเลขแดงที่ อท.๑๐๐/๒๕๖๖ และโทษจำคุกของจำเลยที่ ๔ ในคดีหมายเลขแดงที่ อท.๑๖๐/๒๕๖๖ ของศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค ๔ นับโทษจำเลยที่ ๑๒ ต่อจากโทษจำคุกของจำเลยที่ ๔ ในคดีหมายเลขแดงที่ อท.๙๙/๒๕๖๖ และโทษจำคุกของจำเลยที่ ๓ ในคดีหมายเลขแดงที่ อท.๑๕๙/๒๕๖๖ ของศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค ๔ ส่วนที่โจทก์ขอให้นับโทษจำเลยที่ ๒ ที่ ๕ ที่ ๙ และที่ ๑๑ ต่อจากโทษจำคุกของจำเลยที่ ๔ ที่ ๗๔ ที่ ๗๖ และที่ ๘๒ ในคดีหมายเลขดำที่ อม.๑๗/๒๕๖๔ ของศาลนี้ นั้น เนื่องจากศาลรื้อการลงโทษจำคุกจำเลยที่ ๒ ในคดีนี้ และคดีหมายเลขดำที่ อม.๑๗/๒๕๖๔ ศาลยังไม่มีคำพิพากษาจึงไม่อาจนับโทษต่อได้ ให้ยกคำขอของโจทก์ในส่วนนี้ ส่วนข้อหาอื่นสำหรับจำเลยที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๔ ถึงที่ ๑๒ นอกจากนี้ให้ยก และยกฟ้องโจทก์สำหรับจำเลยที่ ๓.